

# Udenrigsministeriet

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2  
DK-1448 København K  
Telefon +45 33 92 00 00  
Telefax +45 32 54 05 33  
E-mail: [um@um.dk](mailto:um@um.dk)  
<http://www.um.dk>



Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2020 - 26680	GDI	28. august 2020

## URU alm. del – svar på spørgsmål 166 fra Udvalget stillet den 25. august 2020 til udviklingsministeren.

### Spørgsmål

Vil ministeren oversende sit talepapir og sit talekort med de tre gode historier fra Arla, Coop og Danish Crown fra samrådet den 25. august 2020 om kakaobønder i Elfenbenskysten, som leverer kakao til Fairtrade, jf. URU alm. del - samrådsspørgsmål R?

### Svar

**Talepunkt til URU alm. del - samrådsspørgsmål R d. 25. august 2020.**

***Kun det talte ord gælder***

Lad mig indlede med at sige, at børnearbejde er uacceptabelt og i modstrid med Børnekonventionen.

Alle børn skal have mulighed for at gå i skole, lege og ikke udsættes for den slags farligt arbejde. Og alle mennesker skal have mulighed for at have en ordentlig indkomst, de kan leve af. Det er min klare målsætning som udviklingsminister, at gøre alt hvad jeg kan, for at sikre det.

Jeg er glad for, at Udvalget har kaldt os i samråd. Det giver mulighed for at drøfte nogle meget vigtige fattigdomsproblematikker.

Der er stillet tre spørgsmål. Jeg vil først besvare spørgsmål 1 og 2. Herefter giver jeg ordet til erhvervsministeren for besvarelsen af spørgsmål 3.

*[Spørgsmål 1: Hvad mener regeringen om sagen?]*

Danwatch's undersøgelse sætter fokus på to generelle problematikker, som hænger sammen. For det første børnearbejde i kakaolandbrug. For det andet den udbredte fattigdom blandt bønder. Der er desværre tale om velkendte og komplekse problemstillinger.

Dernæst stiller sagen spørgsmålstegn ved Fairtrade-mærket. Det vil erhvervsministerens komme nærmere ind på i besvarelsen af spørgsmål 3. Grundlæggende vil jeg dog sige, at jeg meget ærgerlig over fundet af børnearbejde i kakaolandbrug relateret til Fairtrade.

Når det er sagt, skal vi ikke glemme, hvad hensigten bag Fairtrade er. Nemlig netop at skabe bedre livsvilkår for nogle af verdens fattigste og bæredygtig produktion gennem at sikre en højere pris for råvarerne. Det er den vej vi skal og jeg tror på, at certificeringsordninger som Fairtrade fortsat kan være en del af svaret.

Børnearbejde er en direkte konsekvens af fattigdom. Det er en ond spiral, hvor fattige bønder med stor sandsynlighed ikke har råd til at sende deres børn i skole. Eller har brug for arbejdskraften i familiens landbrug. Resultatet er det samme: Ingen skolegang og dårligere muligheder for at skabe en fremtid uden fattigdom.

Derfor illustrerer den her sag også, at der fortsat eksisterer alvorlige og grundlæggende udfordringer i forhold til at skabe anstændige livsvilkår. Ikke bare for bønder og deres familier, men også for arbejdere. Ikke bare i Elfenbenskysten, men i rigtig mange lande.

Samtidig er der også en klimadimension, vi ikke må glemme. Afskovning er desværre en udbredt konsekvens af produktionen. Ikke bare af kakao, men fx også palmeolie og soja.

Det kræver en indsats fra alle aktører at løse problemerne i kakaosektoren. Nationale regeringer har et ansvar for at sikre skolegang og den nødvendige regulering og håndhævelse. Både for at undgå børnearbejde og brud på menneskerettigheder i det hele taget.

Virksomheder bør også tage ansvar for at sikre, at deres værdikæder er bæredygtige. Både hvad angår sociale og miljømæssige elementer. Endelig spiller forbrugerkrav om bæredygtighed en rolle.

Erfaringer viser med tydelighed, at der ikke findes hurtige løsninger. En fair pris, der kan sikre producenterne en ordentlig indkomst, er selvsagt et centralt element. Men der er brug for alle kræfter og en flerstrengt

indsats, hvis det triste billede, Danwatch's undersøgelse viser, skal ændres.

Helt grundlæggende ønsker Regeringen, at vilkårene i de fattigste dele af verden forbedres og at vi får bremset klimaforandringerne. Det er et spørgsmål om solidaritet og i vores egen interesse.

\*\*\*

*[Spørgsmål 2: Hvad vil ministrene gøre for at stoppe børnearbejde og sikre en ordentlig løn til plantagearbejderne.]*

Det er afgørende, at det globale samfund i fællesskab leverer på verdensmålene, som er et udtryk for en solidaritetspagt. Her er bekæmpelse af fattigdom, og dens grimme ansigt i form af børnearbejde, et centralt element. Det er verdensmål 8 om anstændigt arbejde også.

Danmark arbejder både politisk og gennem konkrete indsatser, for at fremme socialt retfærdige og grønne værdikæder, udrydde børnearbejde og sikre ordentlige vilkår og en indkomst man kan leve af. Derudover er jeg meget optaget af, at skabe arbejdspladser ved at uddanne flere faglærte. Det løser ikke problemerne her og nu, men jeg mener, at det er vejen frem for mange af Afrikas unge.

Vi har fra dansk side ikke samarbejder i Elfenbenskysten.

Dog er vi med det danske kernebidrag til FN's Børneorganisation UNICEF med til at bekæmpe børnearbejde her. Blandt andet har UNICEF, i samarbejde med andre aktører, et stort program på 2,5 millioner euro målrettet bekæmpelse af børnearbejde i kakao- og minedriftsindustrien i Elfenbenskysten.

Samrådet i dag har været en god lejlighed for mig til at danne overblik over det arbejde, der er i gang i forhold til at sikre bedre arbejdsvilkår i de yderste led af værdikæderne. Lad mig derfor benytte lejligheden til at fortælle lidt mere om, hvad vi i øvrigt gør i forhold til de her problematikker:

Vi støtter blandt andet den Internationale Arbejdsorganisation ILO. ILO har gode resultater med at bekæmpe børnearbejde i et bredt udsnit af sine medlemslande, inklusivt i Afrika.

Derfor valgte regeringen også med finansloven 2020 at afsætte 35 millioner kroner til ILO i 2020 i forhold til 9,5 millioner i 2019.

Et af prioritetsområderne for Danmark er ILO's beskyttelse af fundamentale arbejdstagerrettigheder.

Ordentlige vilkår, herunder bedre indkomst for fattige småbønder, er et indsatsområde, der indgår i ILO's bredere "decent work"-dagsorden. Og i organisationens mange landeprogrammer.

Vi støtter også en række danske aktører der beskæftiger sig direkte med de her problematikker. Arbejdsmarkedskonsortiet, som består af 3F, Ulandssekretariatet og Dansk Industri, arbejder blandt andet for at fremme ratificering og efterlevelse af ILO's otte konventioner – inklusiv den om bekæmpelse af børnearbejde.

Som nævnt, har de virksomheder der køber og bruger kakao og andre råvarer i deres produkter en helt central rolle. Og derfor også et ansvar.

Jeg oplever, at rigtig mange virksomheder gerne vil tage ansvar og arbejder aktivt med at sikre bæredygtighed og gennemsigtighed i deres leverandørkæder.

Men der kan også være behov for et ekstra skub og konkrete løsninger.

Det bidrager vi fra dansk side blandt andet til gennem vores støtte til organisationen Sustainable Trade Initiative. Gennem partnerskaber arbejder de for, at virksomheder forpligter sig til både socialt, miljømæssigt og økonomisk bæredygtige værdikæder. Det arbejde understøttes af konkrete indsatser på jorden.

Organisationen har indsatser i 40 lande, og er også til stede i Elfenbenskysten. I samarbejde med regeringen har de her et program målrettet 400 kakao-kooperativer og 190.000 bønder. Det giver bønderne adgang til træning i bæredygtige landbrugsteknikker samt finansielle services. Det har blandt andet også bidraget til, at flere børn er kommet i skole.

Ud over de konkrete indsatser arbejder vi fra dansk side også på det mere overordnede plan for at fremme internationale standarder for virksomheders adfærd. Blandt andet på grundlag af FN's vejledende retningslinjer for erhverv og menneskerettigheder.

For det første støtter Danmark Kontoret for FN's Højkommissær for Menneskerettigheder.

For det andet er området en dansk prioritet i forbindelse med vores medlemskab af FN's Menneskerettighedsråd. Her spiller vi en aktiv rolle for at bevare og styrke retningslinjerne.

For det tredje har Danmark i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og Folkekirkens Nødhjælp igangsat en proces for at fremme efterlevelsen af retningslinjerne i udvalgte afrikanske lande.

Vi støtter også FN's Global Compact. De spiller en central rolle i at støtte virksomheder med konkrete redskaber til at drive virksomhed ansvarligt. Ikke mindst hvad angår arbejdstagerrettigheder.

Endelig spiller handelspolitikken en vigtig rolle for at fremme bæredygtig udvikling. Det fremmer vi aktivt gennem EU. Det er en prioritet fra regeringens side, at EU's handelsaftaler indeholder forpligtelser til ratifikation og implementering af grundlæggende ILO-konventioner.

Alt i alt mener jeg, at vi har en række gode indsatser, der både direkte og indirekte bekæmper børnearbejde og bidrager til at skabe bedre levevilkår for de mennesker, der producerer mange af de råvarer, som vi forbruger. Vi er med andre ord allerede i arbejdstøjet.

Lad mig afslutningsvist fremhæve, at jeg også fremadrettet vil have fokus på, hvordan vi fra dansk side kan bidrage til at skabe mere bæredygtige leverandørkæder. Ikke mindst på klimaområdet.

Jeg vil nu give ordet til erhvervsministeren for besvarelsen af det tredje spørgsmål.

### **Talekort med eksempler.**

#### ***Kun det talte ord gælder***

For eksempel er Arla sammen med Care og Landbrug & Fødevarer engageret i projektet "Milky-Way" i Nigeria. Her er fokus på udvikling af en bæredygtig lokal mælkeværdikæde med øget indtjening for lokale bønder i Kaduna State i det nordlige Nigeria.

Et andet eksempel er Danish Crown, der som del af den nye Dansk Alliance for Ansvarlig Soja, har lavet en handlingsplan for bæredygtig

soja. Målet er her, at al den soja, der medgår i dansk griseproduktion, er sporbart og dokumenteret fri for afskovning - legalt eller illegalt – senest i 2025.

Et tredje eksempel er COOP, som har startet deres eget kafferisteri i Kenya. De er lige nu, med støtte fra Udenrigsministeriet i gang med et projekt, der skal skabe økologisk kaffeproduktion i Kenya. Kaffen kan bønderne vælge at sælge direkte til kafferisteriet, som vil kunne betale en god pris, da man med den model undgår fordyrende mellemmand.

Med venlig hilsen

Rasmus Prehn